

Stan na 14 marca 2013 r.

ROZDZIAŁ IV PRAWA CZŁOWIEKA

Drugi Protokół Fakultatywny do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w sprawie zniesienia kary śmierci

Nowy Jork, 15 grudnia 1989 r.

Wejście w życie: 11 lipiec 1991, zgodnie z art. 8 ust. 1

Rejestracja: 11 lipiec 1991, nr 14668

Status: sygnatariuszy: 36, stron: 75

Tekst: United Nations, *Treaty Series*, vol. 1642, p. 414

Nota: Niniejszy Protokół, którego teksty w języku angielskim, arabskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim są jednakowo autentyczne, został przyjęty mocą rezolucji 44/128 Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych i jest otwarty do podpisu w Kwaterze Głównej Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku przez wszystkie państwa – sygnatariuszy Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych.

Deklaracje i zastrzeżenia

(jeżeli nie wskazano inaczej, deklaracje i zastrzeżenia zostały złożone w momencie ratyfikacji, przystąpienia albo sukcesji)

Azerbejdżan

Zastrzeżenie (28 września 2000 r.):

Dopuszczalne jest stosowanie kary śmierci w czasie wojny w wyniku skazania za najpoważniejsze przestępstwa o charakterze wojskowym popełnione w czasie wojny.

Brazylia

Zastrzeżenie:

Składa bezpośrednio zastrzeżenie zgodnie z art. 2.

Chile

Zastrzeżenie:

Państwo Chile formułuje zastrzeżenie dopuszczalne na podstawie art. 2 ust. 1 Drugiego Protokołu Fakultatywnego do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w sprawie zniesienia kary śmierci, co w konsekwencji oznacza możliwość stosowania kary śmierci w czasie wojny w wyniku skazania za najpoważniejsze przestępstwa o charakterze wojskowym popełnione w trakcie jej trwania.

Cypr

Zastrzeżenie:

20 czerwca 2003 r. Rząd Cypru poinformował Sekretarza Generalnego o wycofaniu zastrzeżenia złożonego przy ratyfikacji Protokołu Fakultatywnego. Zastrzeżenie miało następującą treść:

„Republika Cypryjska, zgodnie z art. 2 ust. 1 Protokołu, zastrzega sobie prawo stosowania kary śmierci w czasie wojny w wyniku skazania za najpoważniejsze przestępstwa o charakterze wojskowym popełnione w trakcie jej trwania”.

Grecja

Zastrzeżenie:

Dopuszcza się możliwość stosowania kary śmierci w czasie wojny w wyniku skazania za najpoważniejsze przestępstwa o charakterze wojskowym popełnione w trakcie jej trwania – zgodnie z art. 2 Protokołu.

Malta

Zastrzeżenie:

W zawiadomieniu otrzymanym przez Sekretarza Generalnego dnia 15 czerwca 2000 r., Rząd Malty poinformował o wycofaniu zastrzeżenia złożonego przy ratyfikacji Protokołu Fakultatywnego. Zastrzeżenie miało następującą treść:

„Zgodnie z art. 2 Drugiego Protokołu Fakultatywnego, Republika Malty zastrzega sobie prawo stosowania kary śmierci w stosunku do osób podlegających ustawie o Siłach Zbrojnych Republiki Malty (rozdział 220 zmienionej wersji Ustaw Republiki Malty), która stanowi, że kara śmierci może być zasądzona w wyjątkowych i poważnych okolicznościach w niej określonych jedynie w czasie wojny”.

Mołdowa

Deklaracja:

Do czasu przywrócenia pełnej integralności terytorialnej Republiki Mołdowy, postanowienia Paktu będą miały zastosowanie wyłącznie na terytorium, nad którym władze Republiki Mołdowy sprawują efektywną kontrolę.

Hiszpania

Zastrzeżenie:

Dnia 13 stycznia 1998 r. Rząd Hiszpanii zawiadomił Sekretarza Generalnego o wycofaniu zastrzeżenia złożonego przy ratyfikacji Protokołu Fakultatywnego. Zastrzeżenie miało następującą treść:

„Zgodnie z art. 2, Hiszpania zastrzega sobie prawo stosowania kary śmierci w wyjątkowych i szczególnie poważnych okolicznościach w czasie wojny, wskazanych w Ustawie Podstawowej nr 13/1985 z 9 grudnia 1985 r., regulującej Kodeks Karny Wojskowy, w rozumieniu art. 25 niniejszej Ustawy”.

Sprzeciw

(jeżeli nie wskazano inaczej, sprzeciwy zostały złożone w momencie ratyfikacji, przystąpienia albo sukcesji)

Finlandia

Sprzeciw (27 września 2010):

W odniesieniu do zastrzeżenia złożonego przez Brazylię przy ratyfikacji [Drugiego Protokołu Fakultatywnego]

„Rząd Finlandii z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie Brazylii do Drugiego Protokołu Fakultatywnego do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, przyjmuje także do wiadomości zastrzeżenie złożone przez Brazylię w związku z art. 2 przedmiotowego aktu w momencie przystąpienia.

Rząd Finlandii przypomina, że przedmiotem i celem Drugiego Protokołu Fakultatywnego jest zniesienie kary śmierci we wszystkich okolicznościach i składanie do niego zastrzeżeń jest, co do zasady, niedopuszczalne. Ukierunkowanie na całkowite zniesienie kary śmierci korzysta z pełnego poparcia Finlandii. Rząd zauważa jednakowoż, iż w świetle sformułowania art. 2 ust. 1 zastrzeżenie jest dopuszczalne, jeżeli przewiduje dopuszczalność stosowania kary śmierci w czasie wojny, w wyniku skazania za najpoważniejsze przestępstwa o charakterze wojskowym popełnione w czasie wojny. Dopuszczalność takiego zastrzeżenia zależy od zawiadomienia Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych przez Państwo-Stronę zgłaszające zastrzeżenie o odpowiednich postanowieniach ustawodawstwa krajowego, mających zastosowanie w czasie wojny. Zawiadomienie takie musi być dokonane w momencie ratyfikacji bądź przystąpienia.

W związku z powyższym Rząd Finlandii uznałby zastrzeżenie złożone przez Brazylię za dopuszczalne przy założeniu, że czyniłoby zadość wymaganiom określonym w art. 2 ust. 1 i 2. Z informacji, do których dostęp ma Rząd, wynika, że Sekretarz Generalny nie został zawiadomiony w momencie przystąpienia Brazylii do Drugiego Protokołu Fakultatywnego o odpowiednich postanowieniach ustawodawstwa krajowego.

W związku z powyższym Rząd Finlandii składa sprzeciw do zastrzeżenia. Sprzeciw mógłby zostać uznany za nieważny w razie zawiadomienia Sekretarza Generalnego o odpowiednich postanowieniach ustawodawstwa krajowego przez Brazylię zgodnie z art. 2 ust. 2.

Sprzeciw nie uniemożliwi wejścia Protokołu w życie pomiędzy Brazylią a Finlandią. Protokół będzie obowiązywać w stosunkach między oboma państwami, z tym, że Brazylija nie będzie mogła powoływać się na zastrzeżenie [w stosunkach bilateralnych]”.